

Monumentnummer*: 513422

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 23 november 1999
Kadaster deel/nr 82720/145

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Haarlem Haarlem Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Haarlem Centrum (10)

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Haarlem C 4778

Omschrijving**

Inleiding

Aan de westzijde van de Wilhelminastraat gelegen KOSTERIJ. Het pand, Remonstrantenhuis genaamd, maakt deel uit van de gevelwand tussen de Prins Hendrikstraat (noord) en Mauritsstraat (zuid) en grenst aan de noordzijde aan de Remonstrantse kerk en aan de zuidzijde aan het woonblok Wilhelminastraat 24 t/m 28.

Het in neorenaissance stijl opgetrokken pand werd in 1887 als woonhuis gebouwd naar ontwerp van A. van der Steur jr. en in 1923 in gebruik genomen als kosterij, die tevens voor allerlei activiteiten werd gebruikt, door de Remonstrantse gemeente Haarlem. De kosterij hoort bij de in 1886 naar ontwerp van J.A.G. van der Steur gebouwde Remonstrantse kerk en maakt onderdeel uit van het formele stedenbouwkundige plan van de Wilhelminastraat en haar directe omgeving. De Wilhelminastraat werd in 1881 aangelegd als hoofdas van een westelijke stadsuitbreiding die plaats vond op de plek van de gedempte voormalige stadssingel. Deze stadsuitbreiding kenmerkt zich door een regelmatig en strak stratenpatroon, waarbij de individueel ontworpen woonblokken en woonhuizen een architectonische eenheid vormen. Met name langs de Wilhelminastraat en Mauritsstraat zijn de uit verschillende woonblokken en woonhuizen opgetrokken straatwanden opvallend door hun stedenbouwkundige eenheid en architectuur. De woonbebouwing langs de Wilhelminastraat wordt afgewisseld door de Remonstrantse kerk en twee scholen, welke eveneens in de stedenbouwkundige opzet van de straat passen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Kosterij op vrijwel vierkant grondplan. De in baksteen op een natuurstenen plint opgetrokken kosterij is opgebouwd uit een begane grond, verdieping en kapverdieping en wordt gedekt door een afgeknot schilddak bekleed met grijze kruispannen. De voorgevel van de kosterij is in totaal vijf vensterassen breed, waarbij de middelste vensteras risaleert. De buitenste hoeken van de voorgevel worden verticaal geaccentueerd door lisenen van natuursteen blokken. De gevel wordt tussen de begane grond en verdieping horizontaal geleed door een natuurstenen cordonlijst. Boven langs wordt de voorgevel afgesloten door een houten kroonlijst met fries. Dit fries is ter hoogte van de risalerende middelste vensteras bewerkt met triglyfen en metopen. Deze risalerende middelste vensteras omvat de ingangspartij, welke bestaat uit een enigszins verdiept gelegen houten deur met gietijzeren sierrooster die bereikbaar is door middel van een drie treden tellende natuurstenen trap. De entree wordt omlijst door een natuurstenen pilasterstelling met hoofdgestel. In het fries van het hoofdgestel bevindt zich de tekst: "REMONSTRANTENHUIS". Daarboven bevindt zich een met rolwerk, pilasters en klauwstukken versierde steen waarin het portret van een man (vermoedelijk Paschier de Fijne) is aangebracht. Het betreft hier toevoegingen uit 1928. De middenrisaliet wordt boven de kroonlijst afgesloten door een dakkapel met ter weerszijden daarvan natuurstenen pilasters en klauwstukken met voluten. De dakkapel wordt afgesloten door een fronton. Het raam op de verdieping van de middenrisaliet wordt afgesloten door een natuurstenen uitspringende lateibalk met consoles. De houten schuifvensters op de begane grond hebben eveneens een natuurstenen lateibalk en worden afgesloten door een halfronde spaarveld gevuld met een mozaïek van gele en rode baksteen. De ontlastingsbogen van de halfronde spaarvelden hebben als sluitsteen een natuurstenen leeuwenkop en rusten op natuurstenen consoles. De vensters op de verdieping zijn dubbele openslaande houten vensters met een gedeeld bovenlicht en worden door een natuurstenen lateibalk en hanenkam van baksteen en natuursteen afgesloten. De dakkapel bezit een dubbel openslaand houten venster.

Waardering

Gaaf bewaarde kosterij in neorenaissance stijl, van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde en de stedenbouwkundige en ensemblewaarde als karakteristiek onderdeel van de 19de-eeuwse formele stadsuitbreiding rondom de Wilhelminastraat; het pand is een beeldbepalend element in de westelijke straatwand van de qua architectuur als een eenheid aandoende Wilhelminastraat. Tevens is het object van belang vanwege zijn functie als kosterij behorende bij de naastgelegen Remonstrantse kerk en van belang binnen het oeuvre van de architect A. van der Steur jr.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Kosterswoning

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument